

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнського круглого столу на тему:

**«ОКРЕМІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»**

05 листопада 2024 року

(електронне видання)

м. Біла Церква - 2024

«ОКРЕМІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»: матеріали Всеукраїнського круглого столу присвячені Міжнародному дню боротьби з корупцією – м. Біла Церква: БНАУ, 2024. 48 с.

Матеріали електронного видання містять питання, що стосуються корупції, як економічного, політичного, та правового явища, та формування кримінально-правової політики у сфері запобігання корупції.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

ЗМІСТ

Ковальчук І.В. РОЛЬ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	5
Сімакова С.І. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ. ПРИВАТНИЙ ІНТЕРЕС, ТА МЕТОДИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	7
Бровко Н.І. ГАРАНТІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ ЯК УМОВА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ПРОЯВАМ.....	9
Андрущенко М.К. ПОНЯТТЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА УЧАСТЬ ГРОМАДЯН У ЗАПОБІГАННІ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	12
Малишко І.В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	14
Аргат Я.П. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА РОЗКРАДАННЯ КОШТІВ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ	17
Тимощук О.Г. НОТАРІАЛЬНА ТАЄМНИЦЯ, ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ВІД КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	19
Звонарьов О.Ю. ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	22
Клочко В.М. ДЕМОКРАТИЧНІ ТА АВТОРИТАРНІ ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	24
Самойлович А.А. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	26
Терещук М.М. ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ НА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ	29
Макарчук В.В. МІЖНАРОДНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	32
Обіюх Н.М. ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ.....	34

стосовно високопоставлених урядовців підтримує моральний авторитет невідкупних політичних лідерів);

- вжиття покарання за факт хабарництва по відношенню до обох сторін: і до тих, хто дає хабара, і до тих, хто його бере;

- проведення чіткої межі між державними обов'язками та особистими інтересами (допомагати своїй родині, родичам і друзям тільки із залученням власних, а не державних коштів);

- громадський осуд є невід'ємною частиною процесу покарання;

- систематичне проведення перевірок доходів і витрат чиновників і членів їхніх сімей;

- державні службовці зобов'язані заповнювати спеціальну декларацію щодо відсутності боргів, наявності яких має на увазі ризик піддатися корупції;

- гідна оплата праці, що зменшує стимул до здійснення корумпованих дій (встановлення високих зарплат мотивує до праці на державній службі [1].

Ці методи спрямовані на створення відкритого і підзвітного середовища, де корупція має менше можливостей для розвитку, і де громадяни активно беруть участь у боротьбі з цим явищем.

Список використаних джерел

1. В.В. Нонік. Сінгапурська антикорупційна історія: досвід для України / Нонік В.В. // <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1509>.

2. Лазаренко С.Ж. Про деякі аспекти протидії корупції в Україні / С.Ж. Лазаренко, К.А. Бабенко // <https://6aas.gov.ua/ua/proekty/articles/b/564-pro-deyaki-aspekti-protidiji-koruptsiji-v-ukrajini.htm>.

3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст. 2056.

УДК 343.35

Самойлович А.А. старший викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

У тезах приділено увагу запобіганню корупції в умовах воєнного стану, визначено коло різних заходів у цій сфері, а також акцентовано увагу вчених у запобіганні корупції у цей період

Ключові слова: корупція, запобігання корупції, воєнний стан, напрями запобігання, правопорушення.

Запобігання корупції у період воєнного стану є критично важливим, оскільки фінансові та інші ресурси держави та суспільства використовуються для оборони, забезпечення безпеки населення та відновлення. Корупція в цей період може мати особливо руйнівні наслідки для суспільної довіри, ефективності управління та міжнародної підтримки. Основні напрями запобігання корупції у воєнний час включають:

Посилення контролю над розподілом ресурсів передбачає:

- встановлення чітких та прозорих процедур для закупівель, особливо в оборонній сфері;

- використання електронних платформ (наприклад, Prozorro) для моніторингу державних закупівель;

залучення громадських організацій для контролю за використанням гуманітарної допомоги.

Прозорість та підзвітність:

- обов'язкова звітність про витрати коштів державного бюджету та міжнародної допомоги;

- регулярні перевірки державних органів, що відповідають за розподіл ресурсів;

створення механізмів оперативного реагування на скарги громадян про зловживання.

Посилення відповідальності за корупційні дії:

Запровадження жорстких санкцій за корупційні правопорушення, включаючи конфіскацію майна;

- швидке розслідування та покарання винних у зловживаннях;

- якість ролі антикорупційних органів, таких як НАБУ та САП.

Захист викривачів корупції;

- гарантування анонімності та безпеки для осіб, які повідомляють про корупційні випадки;

- стимулювання викривачів, зокрема через винагороди чи соціальну підтримку.

Міжнародна співпраця:

- залучення міжнародних партнерів до моніторингу цільового використання фінансової та гуманітарної допомоги;

- обмін інформацією з іншими державами щодо боротьби з корупцією у військовий час;

- використання міжнародних стандартів управління та аудиту.

Освітні та інформаційні кампанії:

- роз'яснення громадянам їхніх прав та механізмів захисту від корупції;

- підтримка ініціатив, спрямованих на формування культури доброчесності.

Цифровізація управління:

- автоматизація процесів прийняття рішень у державному секторі для зменшення впливу людського фактора;
- використання цифрових інструментів для моніторингу діяльності державних органів.

Ефективна боротьба проти корупції в Україні в умовах воєнного стану продовжується, окрім наявності відповідної політичної волі, така діяльність вимагає належного законодавчого забезпечення (комплекс нормативно-правових приписів, що регулюють механізми запобігання корупції, а також відповідальність за вчинення корупційних порушень), формування дієвої системи державних органів, забезпечення належного координування формування та реалізації антикорупційної політики, превентивні заходи запобігання корупції, а також її подолання в умовах воєнного стану. Побудова такої інституційної системи повинна відповідати міжнародним стандартам (зокрема, конвенціям Організації об'єднаних націй та Ради Європи проти корупції, а також рекомендаціям ГРЕКО та Стамбульського плану дій антикорупційної мережі ОЕСР (організації економічного співробітництва й розвитку) і передовій світовій практиці, а також враховувати особливості української юридичної системи [1, с. 93].

У період воєнного стану особлива роль відводиться органам військового управління. Так, на думку Шопіної І.М., запобігання корупції в органах військового управління є соціальною проблемою, яка зачіпає інтереси всього українського суспільства і концентрується навкруги відповідей на три основні питання. По-перше, це ефективність використання коштів та засобів широкого кола суб'єктів (зарубіжних країн, державного та місцевих бюджетів, різноманітних донорів) на вирішення завдань відсічі російській збройній агресії. Поняття цієї ефективності, на наш погляд, можна сформулювати наступним чином: максимальна успішність військових операцій з деокупації українських земель із одночасним максимальним збереженням життя та здоров'я військовослужбовців. По-друге, це додержання принципу справедливості під час розподілу тягаря військового обов'язку між різними суб'єктами (як регіонами та територіальними громадами, так і окремими громадянами). По-третє, це збереження демократичних надбань нашої держави, недопущення незаконного звуження кола прав і свобод громадян, запобігання тоталітаризації державного апарату. Факторами, які ускладнюють вирішення проблеми запобігання корупції в органах військового управління на соціальному рівні, є: високий рівень соціальної ентропії, притаманний веденню бойових дій; а також суперечність між проголошенням державою в Основному Законі цінності людського життя і легітимізованою вимогою віддати це життя для захисту держави та суспільства [2, с. 459]

Таким чином, успішне запобігання корупції у період воєнного стану залежить від комплексного підходу, який поєднує прозорість, підзвітність, співпрацю громадськості та держави, а також жорсткі заходи протидії. Це

дозволяє не лише зберегти довіру суспільства, але й забезпечити ефективне використання ресурсів для захисту країни.

Список використаних джерел

1. Шило С.М. Особливості застосування законодавства щодо запобігання корупції в умовах воєнного стану / С.М. Шило // Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. - Серія ПРАВО. Випуск 74: частина 2. – С. 86-93.
2. Шопіна І.М. Особливості запобігання корупції та підвищення доброчесності у період правового режиму воєнного стану / І.М. Шопіна // Юридичний науковий електронний журнал. - № 10. – 2023. С. 458-461.

УДК 342

ТЕРЕЩУК М.М., к.ю.н., старший викладач

*Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна*

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ НА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ

У тезах проаналізовано вплив міжнародних антикорупційних стандартів на кримінально-правову політику України. Розглядаються ключові нормативно-правові документи, які визначають вимоги до боротьби з корупцією на глобальному та регіональному рівнях. Акцентовано увагу на проблемах імплементації міжнародних норм та необхідності подальшої інтеграції європейських стандартів у національну правову систему.

Ключові слова : антикорупційна політика, міжнародні стандарти, кримінальне право, Україна, Конвенція ООН проти корупції, адаптація законодавства.

Антикорупційна політика є одним із ключових напрямів сучасного реформування кримінально-правової системи України. Поширення міжнародних стандартів та норм, спрямованих на боротьбу з корупцією, значно вплинуло на адаптацію вітчизняного законодавства до вимог світового співтовариства. Особливу роль у цьому процесі відіграють документи, розроблені ООН, Радою Європи та ЄС, зокрема Конвенція ООН проти корупції, Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією Ради Європи та відповідні директиви Європейського Союзу. У статті аналізується взаємодія міжнародних стандартів із кримінально-правовою політикою України, визначаються основні виклики та перспективи в контексті інтеграції європейських підходів.

Міжнародні антикорупційні стандарти відіграють важливу роль у формуванні кримінально-правової політики України, забезпечуючи її відповідність сучасним викликам глобалізації та інтеграції в європейський